గణేష్ ఎస్/ఓ గులాబ్రావ్ సురోషే
వర్సెస్
మహారాష్ట్ర రాష్ట్రం మరియు ఇతరులు
మార్చి 17, 1997
[కె.రామస్వామి మరియు జి.టి.ననావతి న్యాయమూర్తులు]

షెడ్యూల్డ్ కులాలు మరియు షెడ్యూల్డ్ తెగల చట్టము, 1976 :

సామాజిక హోదా ధృవీకరణ పత్రం-మహారాష్ట్ర రాష్ట్రంలోని అగ్రవర్ణమైన 'ఠాకూర్', కులం ప్రకారం హక్కుదారులు, తనను తాను షెడ్యూల్డు తెగ అని చెప్పుకుంటారు-హక్కుదారుడు 'మా ఠాకూర్' కాని 'కా ఠాకూర్ కాని కాదు అని పరిశీలన మండలి హక్కును రద్దు చేసింది-హక్కుదారుడి దావాను ఉన్నత న్యాయస్థానం కొట్టివేసింది-రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్ 342 కింద రాష్ట్రపతి ఇచ్చిన ప్రకటన, షెడ్యూల్డ్ కులాలు మరియు షెడ్యూల్డ్ తెగల చట్టము 1976కి లోబడి కలిగిఉండేది నిశ్చయాత్మకమైనది మరియు చివరిది-పక్షం యొక్క కులాన్ని తెలుసుకోవడానికి, జారీ చేసిన ధృవీకరణ పత్రం ఆధారంగా కోర్టు పరిశీలించదు-రాష్ట్రపతి అధిసూచనలో పేర్కొన్న కులం హక్కుదారునికి వర్తిస్తుందా లేదా అనేది కోర్టు సర్వే చేయగల పరిమిత ప్రాంతం, ఉన్నత న్యాయస్థానం జోక్యాన్ని నివారించడంలో ఎటువంటి లోపం చేయలేదుః భారత రాజ్యాంగం, 1950, ఆర్టికల్ 342.

సివిల్ అప్పీల్ అధికార పరిధి : సివిల్ అప్పీల్ నెం. 2537/1997.

డబ్ల్యు.పి.నెం.703/1994 లో బొంబాయి ఉన్నత న్యాయస్థానం యొక్క 22.4.96 నాటి తీర్పు మరియు ఉత్తర్వు నుండి.

అప్పీలుదారు కోసం ఆర్.ఎస్.లాంబాట్.

కోర్టు యొక్క ఈ క్రింది ఉత్తర్వు వెలువరించబడిందిః

అనుమతి మంజూరు చేయబడింది.

ప్రత్యేక అనుమతి ద్వారా ఈ అప్పీల్ రిట్ పిటిషన్ నెం.703/94 లో 22.4.1996 పై బాంబే హైకోర్టు, నాగ్పూర్ బెంచ్ ఇచ్చిన తీర్పు నుండి ఉద్భవిస్తుంది.

అప్పీలుదారు తాను షెడ్యూల్డు తెగల సభ్యుడినని పేర్కొన్నాడు. ఆమోదయోగ్యంగా, అప్పీలుదారుడు కులం ప్రకారం 'ఠాకూర్', అతనిది ఒక అగ్రవర్ణం. అతడి తాతను 'ఠాకూర్' గా చూపించారు కానీ 'కా' లేదా 'మా' ఠాకూర్ గా చూపించలేదు. మహారాష్ట్రలో, 'మా ఠాకూర్' లేదా 'కా ఠాకూర్' ను షెడ్యూల్డుగా వర్ణించారు. అందువల్ల, అప్పీలుదారు షెడ్యూల్డ్ తెగ హోదాను క్లెయిమ్ చేసి కుల ధృవీకరణ జారీ కోసం అధికారులకు దరఖాస్తు చేసుకున్నాడు. తగిన విచారణ తరువాత, ఏర్పాటు చేసిన పరిశీలన కమిటీ షెడ్యూల్డ్ తెగ హోదా కోసం అప్పీలుదారు చేసిన వాదనను తిరస్కరించింది. అప్పీలుదారు హైకోర్టులో రిట్ పిటిషన్ను దాఖలు చేశారు, ఇది కమిటీ కనుగొన్న విషయాలపై సూక్ష్మంగా విచారించి, ఈ క్రింది విధంగా పేర్కొంది:

> "ఈ న్యాయస్థానం రికార్డులో ఉన్న విషయాలను అప్పిలేట్ అథారిటీగా పరిశీలించలేము. రికార్డులో ఉన్న మెటీరియల్ ఆధారంగా కమిటీ చేరిన నిర్ధారణ సాధ్యమైతే, భారత రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్ 226 ప్రకారం దాని అదనపు సాధారణ అధికార పరిధిని అమలు చేయడంలో స్క్రూటినీ కమిటీ ఉత్తర్వుపై ఈ కోర్టు జోక్యం చేసుకోదు. దాని ప్రకారం అది కొట్టివేయబడింది."

అప్పీలుదారు తరపు విద్యాధిక న్యాయవాది ఆర్. ఎస్. లంబాట్, పరిశీలన కమిటీ 8వ పేరాలో కనుగొన్న విషయాలను ఇలా నమోదు చేసిందని వాదించారు

> "ఈ లక్ష్యాన్ని దృష్టిలో ఉంచుకుని కమిటీ బంధుత్వ (అఫినిటీ) పరీక్షను వర్తింపజేసి, బంధుత్వ (అఫినిటీ) పరీక్ష ప్రతికూలంగా ఉందని తేల్చింది. ప్రతిస్పందనదారుడు బంధుత్వ(అఫినిటీ) అంశంపై అనవసరంగా అధిక ఒత్తిడిని ఇస్తున్నట్లు నేను భావిస్తున్నాను. ఠాకూర్ షెడ్యూల్డ్ తెగలకు కా ఠాకూర్ లేదా మా ఠాకూర్తో అనుబంధం ఉండాల్సిన అవసరం ఉండకపోవచ్చు. ఈ పరీక్ష యొక్క విస్తరణను కొంతకాలం యాంత్రికంగా మరియు అంకగణితం (అర్హత) గా చూస్తారు, ఒకరి వ్యక్తిత్వాన్ని రూపొందించడంలో రేఖాచిత్రం(మ్యాప్) పాత్ర పోషించే విద్యా నేపథ్యం, సామాజిక వాతావరణం, వృత్తిని పెంచడం వంటి బాహ్య కారకాలు దృష్టిని కోల్పోతాయి."

కమిటీ కనుగొన్న ఫలితాల ఆధారంగా వచ్చిన నిర్ధారణ సమర్థనీయం కాదని వాదించారు. అందువల్ల, ఉన్నత న్యాయస్థానం ఈ విషయములోకి వెళ్లి, అప్పీలుదారు 'మా ఠాకూర్' లేదా 'కా ఠాకూర్' అని చేసిన వాదనలను పరిశీలన కమిటీ పరిశీలించిందని దాని ఆధారంగా ధృవీకరించి

ఉండేది. స్క్రూటినీ కమిటీ ఎత్తి చూపినట్లుగా, ప్రతి కేసును కేసు వాస్తవాలు మరియు పరిస్థితులలో పరిశీలించాల్సిన అవసరం ఉంది అనేది నిజం. షెడ్యూల్డ్ కులాలు మరియు షెడ్యూల్డ్ తెగల చట్టము, 1976కి లోబడి రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్ 342 ప్రకారం రాష్ట్రపతి అధిసూచన అనేది నిశ్చయాత్మకమైనది మరియు అంతిమమైనది. పార్టీ యొక్క కులాన్ని, జారీ చేసిన సర్టిఫికేట్ ప్రాతిపదికను కనుగొనడానికి కోర్టు పరిశీలించలేమని ఈ కోర్టు నిర్ణయాల ఎడతెగనివరుసగా (కేటనా) ఉన్నాయి. రాష్ట్రపతి నోటిఫికేషన్లో పేర్కొన్న కులం హక్కుదారుకు వర్తిస్తుందా లేదా అనేది కోర్టు సర్వే చేయగల పరిమిత ప్రాంతం. ఈ పరిస్థితులలో, జోక్యం చేసుకునే చట్టాన్ని హైకోర్టు తప్పు చేసిందని మేము భావించడం లేదు.

తదనుగుణంగా అప్పీల్ ను కొట్టివేస్తారు. ఖర్చులు లేవు.

పిటిషన్ ను కొట్టివేసింది.